

05.07.2016.

Vol.13, Broj 26.

**Ministarstvo poljoprivrede,
 i zaštite životne sredine
 Republike Srbije**

**Izveštaj pripremio : Institut
 za primenu nauke u poljop-
 rivredi**

Email:
 stips@minpolj.gov.rs

telefon:
 011-3616-277

26

www.stips.minpolj.gov.rs

ŽIVA STOKA, ŽITARICE I STOČNA HRANA

Mesečni i nedeljni pregled – Govedarstvo		1
Situacija na tržištu svinja i ovaca		2
Cene žive stoke na pijacama u Srbiji		3
Dominantne cene žive stoke u junu		4
Klanične cene žive stoke		5
Pregled cena žive stoke u Crnoj Gori		6
Situacija na tržištu žitararica i stočne hrane		7
Kretanje cena žitarica i stočne hrane		8
Dominantne cene žitarica i stočne hrane		9
Promet na produktnoj berzi u Novom Sadu		10-13

GOVEDARSTVO

MESEČNI

Tokom juna nije bilo značajnijih promena u obimu ponude i prometa teladi SM i HF rase, telesne mase do 160 kilograma u odnosu na maj na prodajnim mestima uključenim u projekat STIPS-a. Ponuda i tražnja tovne junadi, utovljenih bikova i krava za klanje SM i HF rase bila je na većini mesta takođe na prošlomesečnom nivou. Na pojedinim stočnim pijacama bio je zabranjen promet goveda zbog bolesti nodularni dermatitis.

Telad SM rase, telesne mase do 160 kilograma su se mogla pazariti najčešće po ceni od 400 din/kg. Promet teladi HF rase telesne mase do 160 kilograma evidentiran je jedino na stočnoj pijaci u Obrenovcu po ceni od 330 din/kg, kao i prethodnog meseca.

Zabeležena je slaba ponuda tovne junadi i tovnih bikova SM i HF rase na prodajnim mestima tokom juna. Najčešće prodajne cene varirale su kao i prethodnog meseca u zavisnosti od kvaliteta, rase i telesne mase grla u intervalu od 220 do 240 din/kg.

Promet krava za klanje SM rase odvijao se po dominantnoj ceni od 150 din/kg, kao i prethodnih nekoliko meseci. Krave za klanje HF rase mogle su se pazariti jedino na pijaci žive stoke u Somboru po dominantnoj ceni od 140 din/kg.

NEDELJNI

U klanicama na području braničevskog regiona evidentiran je pad otkupnih cena teladi telesne mase do 160 kilograma i krava za klanje SM rase u odnosu na protekli period.

Na stočnoj pijaci u Kragujevcu zabeležen je pad prodajne cene priplodnih krava SM rase protekle nedelje. Dominirao je iznos od 200.000 dinara po grlu. U klanicama na području šumadijskog regiona više su bile otkupne cene teladi telesne mase do 160 kilograma i tovne junadi telesne mase preko 480 kilograma.

Klaničari sa područja podunavskog regiona, po višim su otkupnim cenama otkupljivali telad SM rase telesne mase do 160 kilograma i krave za klanje SM rase.

Prema izveštaju reportera STIPS, na pijaci žive stoke u Kraljevu su se protekle nedelje mogle pazariti jedino priplodne junice po dominantnoj ceni od 207.400 dinara po grlu.

Klanice na području nišavskog regiona protekle su sedmice otkupljivale jedino tovne bikove SM rase, telesne mase preko 500 kilograma po dominantnoj ceni od 220 din/kg.

Nešto slabija ponuda prasadi, kako grla do 15 kilograma tako i grla telesne mase od 16 do 25 kilograma tokom juna u odnosu na prethodni period na prodajnim mestima u Srbiji uključenim u projekat STIPS-a. Broj obe kategorije tovnih svinja i krmača za klanje dovezenih za prodaju na stočne pijace takođe je bio slabiji u odnosu na prethodni period.

Prodajna cena prasadi telesne mase do 15 kilograma varirala je od 150 do 240 din/kg, ali je dominirao iznos od 170 din/kg. To ukazuje na pad cene u odnosu na maj. Prasad, težine od 16 do 25 kilograma, takođe su bila jeftinija u odnosu na maj i najčešće su se mogla pazariti po ceni od 150 do 160 din/kg.

Prodaja tovnih svinja, telesne mase od 80 do 120 kilograma odvijala se najčešće po ceni od 130 din/kg, kao i tokom maja. Kod tovnih svinja telesne mase preko 120 kilograma nije bilo promene u pogledu cena pošto je dominirao iznos od 100 din/kg.

Iako je ponuda krmača za klanje bila slabija u odnosu na prethodni mesec dominantna cena se zadržala na 100 din/kg.

Reporter STIPS-a iz Požarevca zabeležio je rast otkupne cene prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma i pad otkupne cene tovnih svinja telesne mase od 80 do 120 kilograma protekle nedelje. Na stočnoj pijaci u Požarevcu došlo je do rasta cena obe kategorije prasadi i obe kategorije tovnih svinja.

Na stočnoj pijaci u Kragujevcu evidentiran je rast cene prasadi telesne mase do 15 kilograma na 180 din/kg. Niža je bila dominantna cena krmača za klanje i iznosila je 90 din/kg.

Otkupna cena tovnih svinja telesne mase od 80 do 120 kilograma bila je niža i u klanicama na području južno-banatskog regiona.

Niže prodajne cene obe kategorije prasadi evidentirana je protekle sedmice na pijaci žive stoke u Loznici. Najčešće su se mogli pazariti po ceni od 160 do 170 din/kg.

U klanicama na području nišavskog regiona i na stočnoj pijaci u Nišu niže su bile otkupne cene prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma i tovnih svinja telesne mase od 80 do 120 kilograma.

OVČARSTVO

MESEČNI

Slabija je bila ponuda i prodaja jagnjadi tokom juna u odnosu na prethodna dva meseca. Promet se odvijao po ceni od 200 do 310 din/kg, ali je dominirao iznos od 280 din/kg, što ukazuje na pad cene u proseku od 20 din/kg u odnosu na prošli mesec.

Obim ponue šilježadi i dviski bio je takođe slabiji u odnosu na prethodnih par meseci. Kod šilježadi se prodaja najčešće odvijala po ceni od 150 do 200 din/kg, što ukazuje na pad u odnosu na maj. Dviske su se tokom juna mogle pazariti po ceni od 130 din/kg do 200 din/kg.

Uobičajena ponuda i tražnja ovaca za ovaj period godine na većini stočnih pijaca uključenih u projekat STIPS. Prodajna cena, varirala je od 120 do 150 din/kg.

Ponuda jaradi nije se značajnije menjala u odnosu na proteklih nekoliko meseci na stočnim pijacama u Srbiji obuhvaćenih projektom STIPS. Cena je varirala od 150 do 250 din/kg, ali je dominirao iznos od 220 din/kg. Na tržištu koza nije bilo značajnijih promena. Prodaja se odvijala po dominantnoj ceni od 150 din/kg.

NEDELJNI

Jagnjad su tokom poslednje nedelje juna bila jeftinija na stočnoj pijaci u Kurugujevcu. Dominirao je iznos od 250 din/kg.

Pad otkupne cene jagnjadi zabeležen je tokom poslednje nedelje juna i u klanicama na području nišavskog regiona. Dominirao je iznos od 270 din/kg. Na stočnoj pijaci u Nišu došlo je do pada dominantnih cena jagnjadi, ovaca, jaradi i koza u odnosu na prošli period.

Otkupne cene šilježadi i ovaca bile su niže protekle nedelje u klanicama na području braničevskog regiona.

Rast dominantne cene na 160 din/kg zabeležen je protekle nedelje na pijaci žive stoke u Smederevu.

Slaba ponuda jagnjadi, dviski, siljezadi, ovaca tokom protekle nedelje na stočnoj pijaci u Obrenovcu. Kod svih grla kojih je bilo u ponudi cene su zadržale prošlonedeljni nivo. Izostala je prodaja ovnova za priplod, jaradi i koza.

Klasične cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 27.06.–03.07.2016. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Grad Beograd	Braničevski	Pčinjaški	Mačvanski	Nišavski	Pirotski	Podunavski	Raški	Zaječarski	Moravički	Šumadijski	Južno-bački	Južno-banatski	Severno-bački	Srednje-banatski	Sremski	Dominantna cena- Srbija	
Bikovi	>500kg	HF	225																	
Bikovi	>500kg	SM	255			230	220		230	240		240								
Dviske	sve težine	sve rase							180				150							
Jagnjad	sve težine	sve rase		270		250	270		210				250							
Junad	<=300kg	SM									210									
Junad	350-480kg	sve rase			250						230									
Junad	>480kg	sve rase		230				220					220	220	220					220
Krave za klanje	sve težine	SM		150	150	150	150	150	150	180	140	140	170	100	100	110				150
Krmače za klanje	>130kg	sve rase		100	100	100	100		100	100	100	100	90	100	100	110				100
Ovca	sve težine	sve rase		110	150	150			120				130							
Prasad	16-25kg	sve rase		170	170	170	120		160	140	180		150	150	180					170
Prasad	<=15kg	sve rase			180															
Telad	80-160kg	SM		340				380	360	420	400	420	450							420
Tovljenici	80-120kg	sve rase		154	110	135	120	100	140	135	110	120	130	130	130					130
Tovljenici	>120kg	sve rase		110		110				120	100		110	110						110
Šlježad	sve težine	sve rase		150									160							

**Cene žive stoke – stočne pijace u Crnoj Gori
za period 23.–29.06.2016. godine**

Naziv životinje	Težina/uzrast	Rasa	Jedinica mere	Dominantne cene (u €)						Prosek CG
				Bar	Berane	Bjelo Polje	Nišić	Pijevlja	Podgorica	
Telad	80-160 kg	SM	kg.	~	2.9	3.1	3.2	3.2	~	3.1
Telad	80-160 kg	ostale	kg.	3.1	2.7	2.9	3.1	3	3.2	3
Junad	do 300 kg	SM	kg.	~	~	~	~	2	~	2
Junad	do 300 kg	ostale	kg.	~	~	~	2.2	~	2.3	2.25
Junad	preko 300 kg	SM	kg.	~	~	2	~	~	~	2
Junad	preko 300 kg	ostale	kg.	~	1.7	~	1.9	1.8	~	1.8
Krave za klanje		SM	kg.	~	1.3	~	~	1.2	~	1.25
Krave za klanje		ostale	kg.	1.2	1.2	1	1.1	1.1	1	1.1
Prasad		sve rase	kg.	3	3.2	3.2	3.00	3	3	3.1
Jagnjad		sve rase	kg.	2.8	2.8	2.35	2.7	2.5	2.5	2.6
Šiljležad		sve rase	kg.	~	~	~	~	~	2.2	2.2
Jarad		sve rase	kg.	3.5	3	3	~	~	~	3.2
Priplodne ovce		sve rase	grlo	~	130	~	~	~	~	130
Priplodne koze		sve rase	grlo	~	100	~	~	~	~	100
Priplodne junice		HF	grlo	~	~	~	1500	~	~	1500
Priplodne krave		HF	grlo	~	~	~	1500	~	1100	1300
Priplodne krave		Smeđa	grlo	~	~	~	~	1400	~	1400
Priplodne krave		Melez	grlo	700	800	950	900	900	1200	908

1€= 123,24 RSD

Izvor: AMIS

Cene žitarica i stočne hrane

Uobičajena ponuda kukuruza za ovaj period godine na prodajnim mestima uklječenim u projekat STIPS-a. Primećen je rast obima ponude pšenice i stočnog ječma u odnosu na predhodni mesec. Na tržištu stočnog brašna i ostalih komponenti za pripremu kvalitetne stočne hrane nije bilo značajnijih promena u odnosu na predhodni period.

Najčešća prodajna cena kukuruza, prirodno sušenog upakovanog u džakove tokom proteklog meseca je na pijacama varirala od 17 do 26 din/kg, ali je dominirao iznos od 22 din/kg. To ukazuje na blagi rast dominantne cene u odnosu na maj. U silosima se kukuruz u rinfuznom stanju proteklog meseca najčešće prodavao po ceni od 18.5 do 20 din/kg, što takođe ukazuje na rast cene ovog značajnog stočnog hraniva.

Dominantna prodajna cena pšenice upakovane u džakove je na pijacama tokom maja iznosila 25 din/kg. U silosima se pšenica u rinfuzu mogla pazariti po ceni od 17.5 do 19.6 din/kg.

Stočni ječam upakovan u džakove proteklog se meseca na pijacama mogao pazariti po dominantnoj ceni od 24 din/kg.

Najčešća prodajna cena stočnog brašna u silosima je proteklog meseca bila je viša u odnosu na maj i iznosila je 21 din/kg. Na pijacama obuhvaćenim projektom STIPS takođe je došlo do rasta dominantne cene stočnog brašna na 22 din/kg. U maloprodajnim objektima je cena ovog koncentrovanog stočnog hraniva varirala od 22 din/kg do 25 din/kg.

Obim ponude i tražnje sojine sačme u maloprodajnim objektima bili su nepromenjeni, prodajna cena varirala je od 620 din/kg do 78 din/kg.

Suncokretova sačma se u maloprodajnim objektima tokom juna mogla najčešće pazariti po ceni od 34 din/kg do 45 din/kg.

Cena lucerkinog sena u balama se u zavisnosti od obima ponude, tražnje i kvaliteta hraniva kretala od 15 do 23 din/kg.

Agroinfo vest

Ratari Pomoravlja, Resave i Levča, koji su primenili punu agrotehniku, mogu ove godine očekivati prinos pšenice preko sedam tona po hektara, izjavio je stručni saradnik za ratarstvo PSSS u Jagodini Miodrag Simić. "Očekujemo, da posle svih preduzetih agrotehničkih mera, ova godina bude reprezentativna i da imamo preko sedam tona prinosa po hektaru", rekao je Simić, na manifestaciji "Dani polja strnih žita" održanoj u Kočinom Selu kod Jagodine. Na području Pomorvaskog okruga žetva pšenice, koja je zasejana na oko 17.000 ha, trebala bi početi ove sedmice. Nažalost, biće poljoprivrednika koji neće ni žeti, jer je pšenica gotovo sva plegla i sada je dokrajčuju jata golubova. (Tanjug)

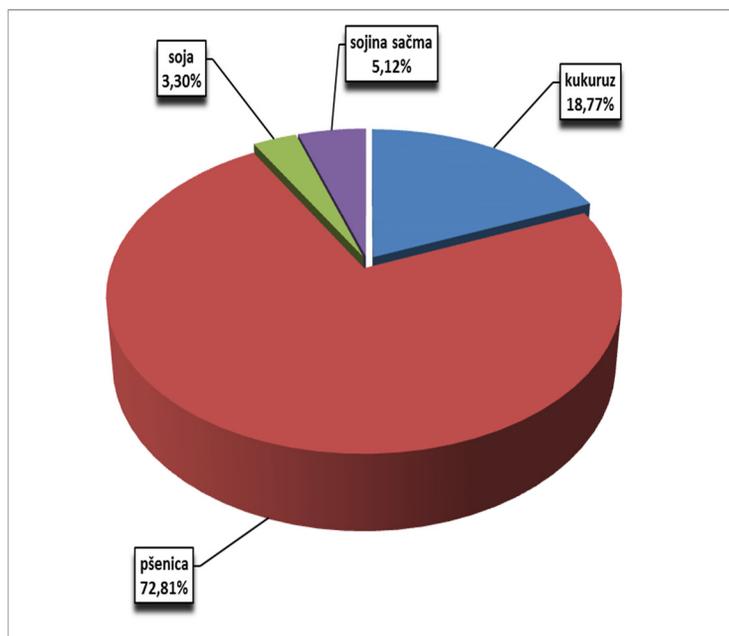
Dominantne cene žitarica i stočne hrane u Srbiji za jun 2016. godine

Proizvod	Jedinica mere	Mesto prodaje	Centralna Srbija											Vojvodina							
			Beograd	Orehovac	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš - Beljin	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Pijaca	24	26	25.5	22	25	23	23	23	23	23	23	20	17.2	22					
Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	džak 50kg	Pijaca	24			22		22							17.1						
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Pijaca				21		15		16				20	15.5	21					
Pšenica	džak 50kg	Pijaca	22	26	25	24	25			25				17.5	17.6	24					
Stočni ječam	džak 50kg	Pijaca	24	25	29	24								25	17.6	24					
Stočno brašno	džak 33kg	Pijaca	23			22				21						22					
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Silos														19					
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	rinfuz	Silos												18.5		18.5					
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Silos													18	18					
Pšenica (novi rod)	rinfuz	Silos													17.5	17.5					
Pšenica	džak 50kg	Silos	19.6					18							17.8	18					
Pšenica	rinfuz	Silos	19.6												18	18					
Stočno brašno	džak 33kg	Silos				21										21					
Lucerino brašno (min 15% proteina)	džak 25kg	Maloprodaja	50																		
Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	65	78	66	62	65	64	73							48	65				
Stočno brašno	džak 33kg	Maloprodaja	42	45	35	34	35	40	43							23					
Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	42	45	35	34	35	40	43							26					
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Gazdinstvo	18			21	20	15	10	16						23	18	21			20

Promet robe na produktnoj berzi u Novom Sadu od 27. juna do 01. jula 2016. godine

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Pad cena kukuruza
- Pad cene soj
- Pad cene na svetskim berzama

Struktura prometa

Rekordan nedeljni promet u tekućoj godini pripada za sada poslednjoj nedelji juna. Glavni razlog naglog rasta prometa svakako leži u činjenici velike ponude pšenice novog roda. Od ukupno 4.395 tona prometovane robe, 2.700 tona se odnosi na pšenicu roda 2016. Fizički obim prometa je tri ipo puta veći u odnosu na promet prethodne nedelje. Finansijska vrednost trgovane robe preko novosadske berze na osnovu 17 zaključenih kupoprodajnih ugovora, iznosila je 86.476.500 dinara i 3,7 puta je veća od upoređujućeg podatka iz prethodne nedelje.

Žetva pšenice je u punom jeku. Povremene kiše prekidaju s vremena na vreme ovaj veliki posao, pa tako i utiče na nervozu naših ratara i to ne samo zbog odugovlačenja same žetve, koliko zbog činjenice da posle svake naredne kiše pšenica gubi na prinosu, ali i kvalitetu. Ipak, očekivanja idu u pravcu jednog od boljih žetvenih rezultata u poslednjih deset godina. Očekivana velika ponuda razlog je relativno niske cene. U protekloj nedelji cena pšenice novog roda se kretala u rasponu od 15,60 din/kg bez PDV za pšenicu uz klauzulu obračuna kvaliteta, pa do 16,20 din/kg bez PDV za pšenicu sa isporukom kupcu. Istovremeno pšenica prošlogodišnjeg roda je imala cenu od 20,13 din/kg (18,30 bez PDV), što je za 1,67% veća cena nego prethodne nedelje.

*Objavljeni nedeljni ponderi cena nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovanju do trenutka štampanja informatora.

Stočni ječam roda 2016. preko novosadske berze imao je prosečnu cenu 16,82 din/kg (15,29 bez PDV), što je za svega 0,72% manja cena u odnosu na prethodni nedeljni period.

Tržište kukuruza posle naglog i dugotrajnog cenovnog uzleta počinje polako da se stabilizuje. Prosečna cena trgovanja u protekloj nedelji je iznosila 21,90 din/kg (19,91 bez PDV). U odnosu na prethodnu nedelju to je pad od 1,33%.

Tržište soje polako hvata ritam što se redovnosti pojavljivanja na berzi tiče. Doduše cena ove uljarice je u padu i to u odnosu na poslednje trgovanje iz prethodnog perioda taj pad iznosi 5,85%. Međutim i dalje prosečna cena od 47,64 din/kg (43,31 bez PDV) je za skoro 20% veća u odnosu na cenu u istom periodu prošle godine. To svakako može biti najava dobre cene i soje novog roda.

Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda u posmatranom periodu, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUĐENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNU NEDELJU
Kukuruz, rod 2015.	1.075	21,56-22,55	725	21,56-22,55	-1,33%
Kukuruz, rod 2015. fco-kupac	100	22,55	100	22,55	-
Pšenica, rod 2015.	300	20,13	300	20,13	+1,67%
Pšenica, rod 2015. fco-kupac	200	20,35	200	20,35	-
Pšenica, rod 2016. fco-kupac	500	17,82	500	17,82	-
Pšenica, rod 2016. gratis lager	2.500	17,60	2.000	17,60	-
Pšenica, rod 2016. uz obračun kvaliteta	200	17,60	200	17,60	-
Soja, rod 2015.	145	47,30-48,40	145	47,30-48,40	-5,85%
Stočni ječam, rod 2016.	125	16,72	125	16,72	-
Pivski ječa, sposoban za stočnu hranu	100	16,94	100	16,94	-
Pšenica, rod 2016.	2.000	17,93	-	-	-

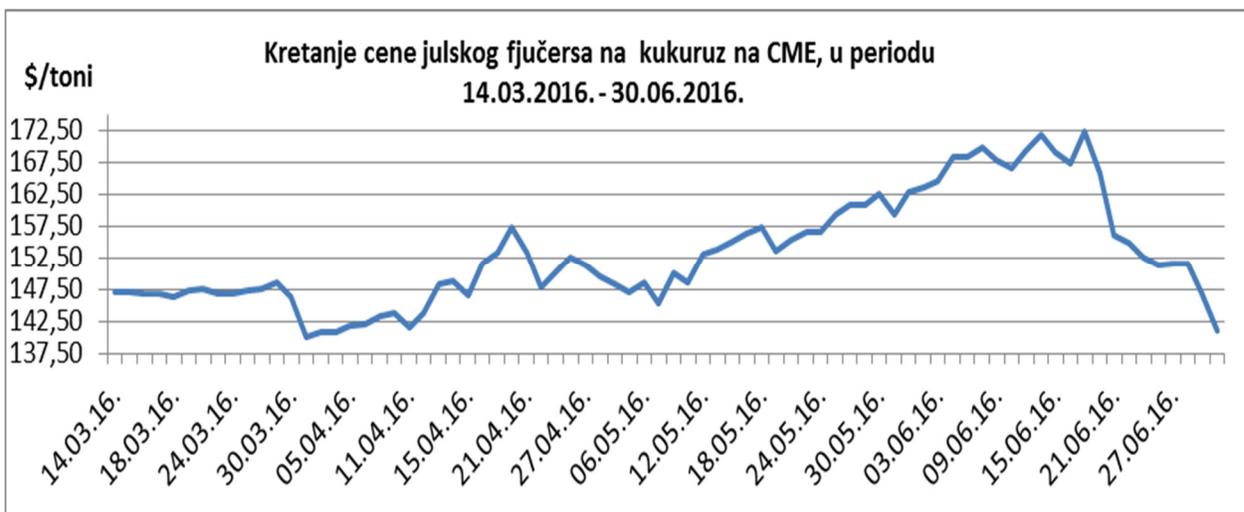
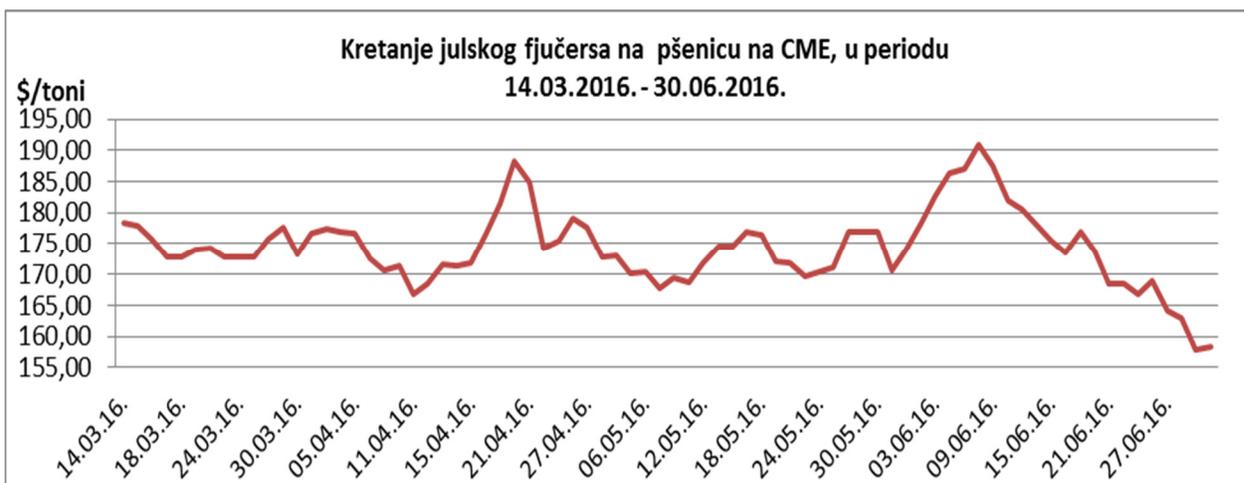
PRODEX

PRODEX je u blagom porastu u odnosu na sam kraj prethodne nedelje od 0,54 indeksnih poena i na dan 01.07. iznosi 219,55 indeksnih poena.

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama, bile su sledeće:

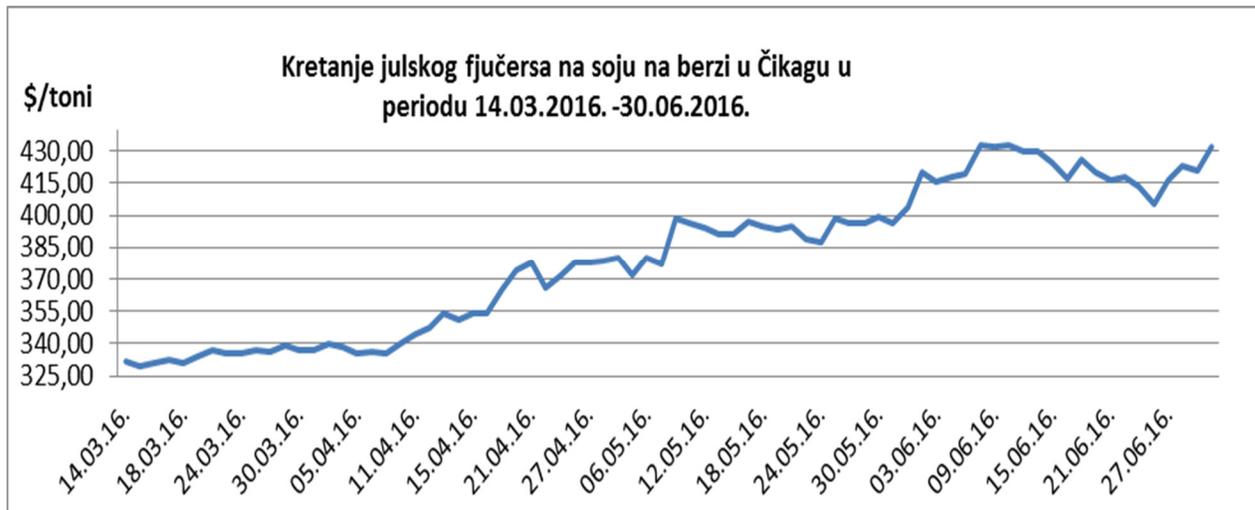
PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP, JULSKI FJUČERS 2016.					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Pšenica	168,88 \$/t	164,10 \$/t	163,00 \$/t	157,78 \$/t	158,44 \$/t
Kukuruz	151,33 \$/t	151,65 \$/t	151,65 \$/t	146,69 \$/t	141,18 \$/t

Tržišta su ove nedelje, kao posledica nesigurnosti na finansijskom tržištu podstaknutih Bregzitom, beležila silazni trend. Fondovi su smanjivali svoje otvorene pozicije, kako bi izbegle posledice dešavanja na robnom tržištu. Iščekivanje USDA-ovog izveštaja o zasejanim površinama pod kukuruzom je dodatno stvarao pritisak na tržište. Upravo taj izveštaj je dodatno uticao na dalji pad cene fjučerska na kukuruz, jer su procenjene površine veće od očekivanja trgovaca (38,1 mil. ha, naspram očekivanih 37,6 mil.).

Fjučers na pšenicu je u padu za 5,06% u odnosu na prethodnu nedelje, a cena fjučersa na kukuruz za 7,05%.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP					
	ponedeljak	utorak	sreda	četrvtak	petak
Soja, zrno, jul 16.	405,29 \$/t	416,31 \$/t	422,71 \$/t	420,50 \$/t	431,75 \$/t
Sojina sačma, jul 16.	375,60 \$/t	384,00 \$/t	392,40 \$/t	397,10 \$/t	405,30 \$/t

Za razliku od dešavanja na tržištu žitarica, kod soje je zabeležen uzlazni cenovni trend. Soja sa julskom isporukom je poskupela za 4,50%, a sojina sačma za 5,77%

	PŠENICA	KUKURUZ
BUDIMPEŠTA	137,66 €/t (fjučers avg 16)	164,56 €/t (fjučers jul 16)
EURONEXT PARIZ	155,75 €/t (fjučers sep 16)	193,25 €/t (fjučers avg 16)

Dešavanja na američkim berzama su uticala i na kretanje cena na Euronekstu. Pšenica je pojeftinila za 2,04%, a kukuruz za 1,56%. U Budimpešti se cene u forintama nisu menjale. Međutim usled kursnih kretanja, u evrima posmatrano, cene su više za 1,29%.